Parašė Vacys Paulauskas
Penktadienis, 29 Liepa 2011 18:54

Per karštymetį dauguma žuvų kimba vangiai, tačiau tarp jų yra tokių, kurios dažniau nei kitos linkusios pamaloninti meškeriotoją. Bendrinėje kalboje šios žuvys kuojomis vadinamos.

Iš karpinių šeimos

Šią žuvų rūšį gerai pažįsta ir senas, ir jaunas. Kuoja – tai vienas populiariausių atviro vandens sezono laimikių. Dzūkai šią gražią melsvai sidabrašonę žuvytę vadina mekšru, žemaičiai – rauda. Dar kitur ji – bruišė, brunšis. Tai visli, visur paplitusi, todėl ir ypatingos apsaugos nereikalaujanti žuvis. Nerasi jos gal tik labai sekliuose, uždumblėjusiuose, rūgštaus vandens telkiniuose, o visur kitur ši karpinių šeimos žuvis dažnai aptinkama. Kai kuriuose vandens telkiniuose jų prisiveisia net tiek daug, kad šioms pradeda trūkti maisto ir ant meškerės dažniausiai papuola vos 10-15 cm ilgio žuvelės. Paprastai stambesnės, kelių šimtų gramų, kuojos meškeriotoją džiugina vandens telkiniuose, kur gyvena daugiau lydekų. Mat jos puikiai praretina kuojų ir kitų menkaverčių žuvų būrius. Kuojos gali perkopti net pusantro kilogramo ribą, tačiau meškeriotojams tokie laimikiai pasitaiko labai retai.

Žūklės įrankiai

Kuojų žūklė nėra sudėtinga. Užtat šias žuvis mėgsta meškerioti vaikai, pradedantys meškeriotojai ir tik per atostogas į rankas paimantys meškerę poilsiautojai. Jas gaudyti galima

teleskopiniais be žiedų ir ritės meškerykočiais. Jie vadinami sportiniais, nes kaip tik tokius kotus per varžybas ir treniruotes dažniausiai naudoja sportininkai bei jų pavyzdžiu sekantys žvejai. Gaudant toli nuo kranto ramiame vandenyje, tinka tolimojo užmetimo meškerė. Upėse geriau naudoti boloninę, kurią lietuviškai tinka vadinti tiesiog palaidyne. Nelieka be laimikio ir dugninių meškerių, ypač tų ilgų jautriomis viršūnėlėmis, gerbėjai. Jos tolimiems metimams patogios stovinčiame ir tekančiame vandenyje.

Kuojos dažnai sukinėjasi 2-4 m gylyje netoli kranto, už vandenžolių juostos. Čia jos pasiekiamos 4-5 m sportine meškere. Tai pats patogiausias įrankis tokiomis sąlygomis žvejojant nuo kranto, liepto ir, aišku, iš valties.

Meškeriotojo pagalbininkas

Kuojos dažniausiai maitinasi prie pat dugno, tad jas meškeriojant išsiversti sunku be gylmačio. Šį sportininkų naudojamą žvejo pagalbininką mėgėjai be reikalo ignoruoja. Tai, kokiame gylyje dugnas ir koks jo charakteris, būtina žinoti. Be to, gylmatis rodys, ar pasirinktoje vietoje yra augalų ir kokie jie. Paprastai, jeigu dugnas švarus, mažai dumblo, reikia, kad kabliukas su masalu kabotų apie 5 cm nuo dugno. Tada, kuojai kimbant, plūdė panyra. Kartais šios žuvys ragauja masalą nuo dugno. Tuomet pravartu masalą palengva pavilkti tai į vieną, tai į kitą pusę. Plūdė, stveriant masalą, panyra slinkdama į šoną. Jeigu dugnas nuklotas žemaūgių augalų kilimu, verta pasistengti, kad kabliukas su masalu kabotų virš jo ir nekliūtų už augalų, masalą traukiant į šoną. Kai žuvų kibimas pasyvus, dažnai gelbsti nedidelis – nuo 5 iki 10 cm – gylio pakeitimas.

Kuojų jaukinimas

Pasitaiko atvejų, kai kuojos pakyla aukštai nuo dugno ir gerai kimba. Kartais įtakos tam turi ne visiškai teisingai pasirinkta jaukinimo taktika. Tai nutinka, kai lengvas, mažai suklijuotas ir suspaustas jauko rutulys pradeda irti vandens paviršiuje ir besileidžiančios smulkios jauko dalelės pakelia kuojas nuo dugno. Tada šios pradeda kibti kartu su aukšlėmis. Norint, kad aukšlės netrukdytų kuojų žūklei, reikia naudoti rišamąsias medžiagas, tinkamai sudrėkinti jauką ir formuoti patvaresnius jo rutulius. Šie, jeigu dugnas švarus, turi nesuirę jį pasiekti ir tik tada pradėti pamažu skaidytis. Jeigu dugnas nuklotas vandenžolėmis, gerai, kai jauko rutulys „sprogsta“ pusmetrį virš jų. Esant storam dumblo sluoksniui, sunkus jauko rutulys gali jame nuskęsti nesuiręs ir jaukinimas bus mažai efektyvus. Siekiant, kad aukšlės netrukdytų kuojų žvejybai, tenka naudoti sunkesnį svarelį, o kartu ir didesnę plūdę tam, kad masalas greičiau

skęstų ir nepastvertas aukšlių pasiektų priedugnio zoną, kur maitinasi kuojos.

Gundantys skanėstai

Kuojos masalui neišrankios. Pavasarį, kol vanduo šaltas, jos, ypač stambiosios, neatsisako slieko, smulkesnės viliojamos uodo trūklio lervomis. Didelis kuojų skanėstas – apsiuvų ir musių lervos. Meškeriojant jomis šios žuvys kimba ir žiemą, ir vasarą. Po neršto, vandeniui sušilus, dažnas žvejas atsisako gyvūninių masalų ir vilioja kuojas šutintomis perlinėmis kruopomis, įvairiomis tešlomis. Upėse stambios kuojos mėgsta šutintus kviečius ir žalius siūlinius dumblius. Marinuotų arba šutintų žirnių ir kukurūzų smulkmė neapžioja, na, o rimtesni egzemplioriai jų neatsisako. Ant kabliuko užverta musė arba žiogas masina daugelį žuvų, kuoja irgi ne išimtis. Taigi sunku rasti žvejų naudojamą masalą, kuris šioms žuvims nepatiktų.

Valas ir kabliukai

Kuojos kovingumu nepasižymi, todėl stori valai tikrai nereikalingi. Užtenka 0,15-0,12 mm skersmens pagrindinės gijos ir 0,12-0,10 mm pavadėlio. Svarbu, kad pavadėlis būtų plonesnis už pagrindinį valą. Kabliukui pasigavus kliuvinį, prarandamas tik kabliukas, o visa kita įranga išlieka.

Meškeriojant įvairias žuvis kabliukas pasirenkamas pagal masalą. Deja, daugelis retai paimančių meškerę į rankas žvejų netiki, kad ir stambų laimikį galima įveikti mažu kabliuku, ir ima juos per didelius. Kabliuko forma ir spalva taip pat svarbi. Gyvūniniams masalams patogesni kabliukai ilgesiu koteliu, augaliniams – geriau naudoti trumpakočius. Gerai, kai kabliuko spalva artima masalo spalvai, tačiau, esant aktyviam kibimui, apniukusiam orui arba drumstam vandeniui, tai didelės reikšmės neturi. Problemos prasideda, kai žuvys neaktyvios, nenoriai maitinasi arba kai meškeriojama labai nužvejotame vandens telkinyje, kur žuvų esti mažai. Tada gelbsti kuo plonesni valai, maži kabliukai ir smulkūs masalai.

Ką gi, vasara mus lepins dar ilgai. Kuojų žūklė ganėtinai paprasta ir visiems prieinama. O reikia labai nedaug. Užteks paprastos plūdinukės, kelių žiupsnių jauko, ko nors skanaus ant kabliuko ir sėkmė garantuota. Kam dar neteko meškerioti, būtinai pabandykite. Jums tikrai patiks!